

СОВЕТСКО-ШВЕДСКИЕ И СОВЕТСКО-НОРВЕЖСКИЕ ОТНОШЕНИЯ

Сообщение Наркоминдела от 15 января 1940 года

За последнее время внимание Советского правительства привлечено некоторыми фактами, имеющими место в Швеции и Норвегии. Близкие к правительствам обеих стран органы печати и некоторые официальные лица при попустительстве и поддержке шведских и норвежских властей стали развертывать широкую кампанию против СССР и предпринимать действия, несовместимые с политикой нейтралитета, провозглашенной правительствами той и другой страны.

В связи с этими фактами правительство СССР поручило своим полпредам в Швеции и Норвегии сделать соответствующие представления правительствам обеих стран.

5 января полпред СССР в Швеции тов. Коллонтай передала министру иностранных дел Швеции г. Гюнтеру [Günther] заявление от имени Советского правительства. В этом заявлении было сказано:

”На всем протяжении декабря месяца враждебные Советскому Союзу круги и пресса во главе с близкой к правительству газетой ”Социал-Демократен” вели недопустимую кампанию против Советского Союза, объяснить которую можно было бы лишь в том случае, если бы Швеция находилась в состоянии войны с СССР или готовилась к войне с СССР”.

Заявление полпреда отмечало далее, что в шведской прессе находят себе место прямые призывы к войне против Советского Союза и требования вооруженного вмешательства Швеции в войну на стороне правительства Рюти [Ryti] — Таннера против СССР.

Указанная кампания, рассчитанная на то, чтобы вызвать осложнения между СССР и Швецией, не встречает противодействия со стороны шведского правительства. Более того, некоторые официальные лица открыто принимают участие в организации военной помощи правительству Рюти — Таинера. К 7 декабря при покровительстве шведских властей в ряде городов Швеции было открыто до 47 вербовочных бюро. Количество завербованных этими бюро ”добровольцев” исчисляется тысячами человек. По некоторым данным, относящимся к 28 декабря, в Финляндию прибыло из Швеции до 10 тысяч таких ”добровольцев”. После этого сообщалось, что из Южной и Центральной Швеции в Финляндию выехали 2 корпуса ”добровольцев”. Общее командование над ними принял шведский генерал Эрнст Линдер.

К упомянутой кампании шведской прессы, призывам к военным действиям против СССР и открытому формированию ”добровольческих отрядов” при содействии шведских властей следует добавить непосредственное снабжение правительства Рюти — Таннера оружием из Швеции и разрешение транзита через Швецию в Финляндию всех видов военного снабжения.

Заявление полпреда СССР в Швеции министру иностранных дел заканчивалось следующим образом:

”Правительство СССР обращает внимание Шведского правительства на приведенные выше факты и действия шведских властей, направленные против СССР. Правительство СССР считает своевременным указать Шведскому правительству на то, что эти действия шведских властей не только противоречат шведской политике нейтралитета, но и могут повести к нежелательным осложнениям в отношениях между Швецией и Советским Союзом”.

Того же 5 января полпред СССР в Норвегии т. Плотников также вручил заявление от имени правительства СССР министру иностранных дел Норвегии г. Кут [Koht]. В этом заявлении было сказано:

”В последнее время некоторые близкие к правительству круги в Норвегии и норвежская пресса ведут ничем не сдерживаемую кампанию против Советского Союза, которая ни к чему другому, кроме вреда и осложнений в отношениях между Союзом Советских Социалистических Республик и Норвегией, поведи не может”.

Далее в заявлении полпреда было отмечено, что наряду с прямыми призывами к войне против СССР в норвежской прессе находят место требования, чтобы правительство Норвегии оказало военную поддержку правительству Рюти — Таннера против Советского Союза. Некоторые официальные лица, как г. Хамбро [Hambro], президент стортинга, капитан-генерал Орфлит [] и другие, содействуют этой кампании и даже принимают в ней активное участие. В Норвегии открыто организуются вербовочные комитеты для разжигания войны на территории Финляндии против СССР. Имеются сведения, что для Финляндии создается особая дивизия "добровольцев" стран группы Осло. Одновременно под покровительством норвежских властей происходит снабжение правительства Рюти — Таннера оружием из Норвегии и идет транзит разных видов военного снаряжения через Норвегию в Финляндию. Заявление полпреда СССР министру иностранных дел Норвегии заканчивалось следующими словами:

”Правительство СССР обращает внимание Норвежского правительства на вышеизложенные факты и действия норвежских властей, направленные против Советского Союза. Правительство СССР считает неотложным заявить правительству Норвегии, что указанные действия норвежских властей не только грубо противоречат объявленной Норвежским правительством политике нейтралитета, но и могут повести к нежелательным осложнениям и нарушить нормальные взаимоотношения между СССР и Норвегией”.

6 января министр иностранных дел Норвегии г. Кут передал полпреду СССР в Норвегии т. Плотникову ответ норвежского правительства.

В своем ответе Норвежское правительство указывает, что выдвигаемые против него обвинения в нарушении нейтралитета основываются на неправильной информации. Выступления в норвежской прессе против Советского Союза исходят от частных лиц и не имеют за собой одобрения ответственных кругов. Что касается организации вербовочных комитетов в Норвегии, то Норвежское правительство не оказывает им никакого содействия. Вербовка на военную службу иностранного государства запрещена в Норвегии законом и потому не будет разрешена. Норвежские власти не содействуют также отправке оружия или военного снаряжения в Финляндию. Если отдельные лица добровольно едут за границу для участия в войне, то, по мнению Норвежского правительства, это не является нарушением нейтралитета. Не противоречит международному праву и провоз оружия через Норвегию. Тем не менее, насколько известно Норвежскому правительству, до сих пор провоз через Норвегию военного материала в Финляндию не имел места, а частный вывоз из Норвегии подобного рода снабжения происходит лишь в самых незначительных размерах.

Ответ Норвежского правительства заканчивался заверением, что оно ”до сих пор сохраняло и впредь намерено сохранять нейтралитет, объявленный им в отношении войны в иностранных государствах. Норвежское правительство выражает надежду, что дружественные взаимоотношения между СССР и Норвегией будут существовать и впредь”.

10 января дал свой ответ на заявление полпреда СССР в Швеции и министр иностранных дел г. Гюнтер.

В своем ответе Шведское правительство заявляет, что шведский народ питает к Финляндии горячие симпатии, находящие свое отражение в прессе, однако

конституционные законы Швеции препятствуют превышениям предоставленной прессе свободы, в частности оскорблению иностранных держав и их представителей. По мнению Шведского правительства, ни его позиция в отношении прессы, ни его действия в какой-либо другой области не дают Советскому Союзу повода для обвинений против Швеции. Выдвигаемые обвинения покоятся в основном на неточной информации. В частности, не соответствуют фактам утверждения, касающиеся вербовки шведских добровольцев. Набор добровольцев проводится лишь по частной инициативе, и число их не соответствует цифрам, приводимым советским правительством. Органы шведской власти не оказывают содействия набору добровольцев, и офицеры, и рядовые шведской службы не участвуют как добровольцы в финской войне.

Транспортировка в Финляндию различного рода предметов, вывозимых из Швеции или идущих транзитом из других стран, не может вызвать возражений. Швеция стремится сохранить свои торговые отношения с другими странами. Финляндия может импортировать из Швеции и пересылать через Швецию транзитом различного рода товары, на которые в Финляндии есть спрос. Шведское правительство не считает возможным изменить такое положение и затруднять коммерческий товарооборот между Швецией и Финляндией.

Ответ Шведского правительства заканчивался выражением надежды, что "вышеприведенные соображения устранят недоразумения, которые могли возникнуть между Швецией и СССР, и докажут Правительству СССР, что не имеется оснований для обвинений против правительства Швеции. Шведское правительство не ведет агрессивной политики против СССР и желает избежать каких бы то ни было недоразумений во взаимоотношениях между Советским Союзом и Швецией".

Ответ, данный правительствами Норвегии и особенно Швеции на представления Правительства СССР, нельзя признать вполне удовлетворительным. Правительства Норвегии и Швеции не отрицают всех фактов, доказывающих нарушение ими политики нейтралитета. Такая позиция правительств Швеции и Норвегии таит в себе опасности. Она свидетельствует о том, что правительства Швеции и Норвегии не оказывают должного сопротивления воздействию тех держав, которые стремятся втянуть Швецию и Норвегию в войну против СССР.

"Известия" № 12 (7084) от 15 января 1940 г.

Источник: [Высш. парт. школы при ЦК ВКП(б).] Внешняя политика СССР. Сборник документов. Т. IV. № 395. Москва — 1946 — Министерство Иностранных Дел Российской Федерации. Документы внешней политики. 1940—22 июня 1941. XXIII:1. № 17. Москва: Междунар. отношения, 1995.

NARKOMINDEL STATEMENT ON SOVIET RELATIONS WITH SWEDEN AND NORWAY

Pravda, 15 January 1940

The attention of the Soviet Government has recently been drawn to certain events which have occurred in Sweden and Norway. Newspapers close to the Governments of the two countries, and certain official persons, with the concurrence and support of the Swedish and Norwegian authorities, have instituted a widespread campaign against the USSR and are engaging in actions incompatible with the policy of neutrality announced by the Governments of both countries.

In this connexion the Soviet Government instructed its ambassadors in Sweden and Norway to make appropriate representations to the two Governments.

On 5 January the Soviet ambassador in Sweden, Comrade Kollontai, handed to the Swedish Foreign Minister, M. Günther, a statement in the name of the Soviet Government in which it was said:

Throughout December persons and papers hostile to the Soviet Government, led by the *Social-Demokrat*, a newspaper close to the Government, conducted an intolerable campaign against the Soviet Union, which might be explained only if Sweden were at war with the USSR or were preparing for war with the USSR.

The ambassador's statement noted further that space was found in the Swedish press for outright appeals for war against the Soviet Union, and demands for armed intervention by Sweden in the war on the side of the Ryti-Tanner Government against the USSR.

In this campaign it was calculated that provoking complications between the USSR and Sweden would meet with no opposition from the Swedish Government. Moreover, certain official persons are openly taking part in the organization of military assistance for the Ryti-Tanner Government; up to forty-seven recruiting stations were opened in Swedish towns by 7 December, under the patronage of the Swedish authorities. The number of 'volunteers' recruited runs into thousands. According to information of 28 December up to 10,000 of such 'volunteers' have arrived in Finland from Sweden. Later it was reported that two corps of 'volunteers' had arrived in Finland from south and central Sweden, under the command of General Ernst Linder.

To this campaign in the Swedish press, to the call for hostilities against the USSR, and the open organization of 'volunteer detachments' with the co-operation of the Swedish authorities, should be added the direct supply of arms from Sweden to the Ryti-Tanner Government, and permission for the passage through Sweden to Finland of all kinds of military supplies.

The Soviet ambassador's statement to the Swedish Foreign Minister ended as follows:

The Soviet Government directs the attention of the Swedish Government to the facts enumerated above and to the actions of the Swedish authorities directed against the USSR. The Soviet Government thinks it timely to point out to the Swedish Government that these actions are not only inconsistent with Sweden's policy of neutrality, but may also lead to undesirable complications in the relations between Sweden and the Soviet Union.

On the same day the Soviet ambassador in Norway, Comrade Plotnikov, also handed a statement on behalf of the Soviet Government to the Norwegian Foreign Minister M. Koht, in which it was stated:

Of late certain circles in Norway close to the Government, and the Norwegian press, have been conducting a wholly intolerable campaign against the Soviet Union which can have no other result than to damage and complicate relations between the USSR and Norway.

The statement pointed out that together with outright calls for war against the Soviet Union, the Norwegian press also publishes demands that the Norwegian Government should

give military support to the Ryti-Tanner Government against the Soviet Union. Certain official persons, such as M. Hambro, President of the Storting, Captain-General Orflit, and others, are assisting the campaign and even taking an active part in it. Recruiting committees are openly set up in Norway for inflaming the war on Finnish territory against the USSR. There is information to the effect that a special division of 'volunteers' for Finland is being formed in the countries of the Oslo group. At the same time, under the patronage of the Norwegian authorities, the Ryti-Tanner Government is being supplied with arms from Norway and various kinds of war material are passing through Norway to Finland.

The Soviet ambassador's statement to the Norwegian Foreign Minister ended with the following words:

The Soviet Government directs the Norwegian Government's attention to these facts and to the actions of the Norwegian authorities directed against the USSR. The Soviet Government can no longer refrain from stating that the said actions are not only grossly inconsistent with the policy of neutrality proclaimed by the Norwegian Government, but may also lead to undesirable complications and injure normal relations between the USSR and Norway.

On 6 January the Norwegian Foreign Minister M. Koht transmitted to Comrade Plotnikov, Soviet ambassador in Norway, the Norwegian Government's reply. In this it is stated that the accusations advanced against the Norwegian Government of the violation of neutrality are based upon incorrect information. Attacks on the Soviet Union in the Norwegian press originate with private persons and are not approved in responsible quarters. As to the organization of recruiting committees in Norway, the Norwegian Government gives them no co-operation whatever. Recruitment for military service under foreign States is forbidden by law and therefore will not be allowed. Nor are the Norwegian authorities assisting the dispatch of arms or military supplies to Finland. If individuals voluntarily cross the frontier to take part in the war, that, in the opinion of the Norwegian Government, does not represent a violation of neutrality. Nor does the transit of arms through Norway contradict international law. However, so far as the Norwegian Government is aware, up to the present war material has not been transported through Norway to Finland, while the private export of such supplies from Norway is taking place only on the most insignificant scale.

The Norwegian Government's reply ends with the assurance that it has so far maintained and intends in future to maintain the neutrality which it proclaimed in regard to the wars of foreign States. The Norwegian Government hopes that relations between the USSR and Norway will continue to be 'friendly'.

On 10 January the Swedish Foreign Minister M. Günther also replied to the Soviet ambassador's statement. [In this reply](#) the Swedish Government states that the Swedish people have a warm sympathy for Finland which finds its expression in the press. However, Swedish constitutional law provides against abuse of the freedom of the press, in particular insults to foreign Powers and their representatives. In the Swedish Government's opinion, neither its attitude to the press, nor its actions in any other respect, give the Soviet Union any grounds for accusations against Sweden. The accusations advanced rest at bottom on inaccurate information. In particular, the assertion about the recruitment of Swedish volunteers does not correspond with the facts. The recruitment of volunteers is undertaken on private initiative only, and their number does not agree with the figures cited by the Soviet Government. Swedish official bodies are not co-operating in the recruitment of volunteers, nor are officers or other ranks of the Swedish army taking part as volunteers in the Finnish war.

The transport to Finland of various kinds of goods exported from Sweden or passing through Sweden in transit from other countries cannot give rise to objections. Sweden is trying to maintain its commercial relations with other countries. Finland may import from Sweden and receive in transit through Sweden various goods for which there is a demand in

Finland. The Swedish Government does not consider it possible to change this situation and put difficulties in the way of trade between Sweden and Finland.

The Swedish Government's reply in conclusion expresses the hope that

the above considerations will remove any misunderstanding between Sweden and the USSR and prove to the Soviet Government that it has no grounds for accusing the Swedish Government. The Swedish Government is not conducting an aggressive policy towards the USSR, and is anxious to avoid any misunderstandings whatever in the relations between the two countries.

The reply given by the Norwegian Government and particularly that by the Swedish Government, cannot be regarded as wholly satisfactory. The Governments of Norway and Sweden do not dispute all the facts demonstrating their violation of the policy of neutrality. Such an attitude on their part conceals dangers. It shows that the Swedish and Norwegian Governments are not putting up the necessary resistance to the activities of those Powers which are trying to drag Sweden and Norway into war against the USSR.

Source: Soviet documents on foreign policy. Selected and edited by Jane Degras, Volume III, 1933-1941. Geoffrey Cumberlege, Oxford University Press, 1953.

NEUVOSTOLIITON JA RUOTSIN SEKÄ NEUVOSTOLIITON JA NORJAN VÄLISISTÄ SUHTEISTA

[Ulkoasiain kansankomissariaatin lausunto, 15. tammikuuta 1940]

Viime aikoina ovat Neuvostohallituksen huomiota kiinnittäneet muutamat Ruotsissa ja Norjassa tapahtuneet tosiasiat. Näiden molempien maiden hallituksille läheiset sanomalehdet ja eräät viralliset henkilöt ovat Ruotsin ja Norjan viranomaisten tietien ja kannatuksella alkaneet harjoittaa laajaa Neuvostoliiton vastaista kamppailua ja ryhtyneet toimenpiteisiin, jotka eivät sovellu yhteen kummankin maan julistaman puolueettomuuspolitiikan kanssa.

Näiden tosiseikkojen johdosta on Neuvostoliitoni hallitus antanut Ruotsissa ja Norjassa olevien täysivaltaiten edustajiensa tehtäväksi tehdä vastaavat esitykset molempien maiden hallituksille.

Tammikuun 5 päivänä jätti Neuvostoliiton täysivaltainen edustaja Ruotsissa, tov. Kollontay, Ruotsin ulkoasiain ministerille hra Güntherille lausunnon Neuvostoliiton hallituksen nimessä. Lausunnossa sanottiin:

"Koko joulukuun aikana ovat Neuvostoliitolle vihamieliset piirit ja lehdistö hallitusta lähellä olevan sanomalehden "Social-Demokratenin" johdolla käyneet sopimatonta kamppailua Neuvostoliittoa vastaan, mikä olisi selitettävissä ainoastaan siinä tapauksessa, että Ruotsi olisi sotatilassa tai valmistautuisi sotaan Neuvostoliittoa vastaan."

Täysivaltaisen edustajan lausunnossa mainittiin edelleen, että Ruotsin lehdistössä on esiintynyt suoranaisia kehoituksia sotaan Neuvostoliittoa vastaan ja vaatimuksia Ruotsin aseellisesta sekaantumisesta sotaan Rydin-Tannerin hallituksen puolella Neuvostoliittoa vastaan.

Mainittu kamppailu, joka on tarkoitettu aiheuttamaan selkkauksia Neuvostoliiton ja Ruotsin välillä, ei kohtaa vastustusta Ruotsin hallituksen taholta. Ottavatpa jotkut viralliset henkilöt avoimesti osaakin sotilaallisen avun järjestämiseen Rydin-Tannerin hallitukselle. Joulukuun 7 päivään mennessä avattiin Ruotsin kaupungeissa Ruotsin viranomaisten suojeluksen alla 47 värväystoimistoa. Näiden toimistojen värväämien "vapaaehtoisten" lukumäärä voidaan laskea tuhansissa. Eräiden tietojen mukaan joulukuun 28 päivästä on Suomeen saapunut Ruotsista noin 10 000 tällaista "vapaaehtoista". Tämän jälkeen on ilmoitettu, että etelä- ja keski-Ruotsista on lähtenyt Suomeen 2 "vapaaehtoisten" joukkoa. Niiden ylipäälliköksi on ryhtynyt ruotsalainen kenraali Ernst Linder.

Mainittuun Ruotsin lehdistön kamppailuun, kehoituksiin sotatoimiin Neuvostoliittoa vastaan ja Ruotsin viranomaisten suojeluksen alla tapahtuvaan "vapaaehtoisten joukko-osastojen" avoimeen muodostamiseen on lisättävä Rydin-Tannerin hallituksen välitön varustaminen aseilla Ruotsista sekä kaikenlaatuisten sotatarpeiden kuljetuksen salliminen Ruotsin kautta Suomeen.

Neuvostoliiton Ruotsissa olevan, täysivaltaisen edustajain lausunto ulkoasiainministerille päättyi seuraavasti:

"Neuvostoliiton hallitus kiinnittää Ruotsin hallituksen huomiota yllämainittuihin Neuvostoliittoa vastaan tähdättyihin tosiasioihin ja Ruotsin viranomaisten toimenpiteisiin. Neuvostoliiton hallitus katsoo ajankohtaiseksi huomauttaa Ruotsin hallitukselle siitä, että nämä Ruotsin viranomaisten toimenpiteet eivät ole vain ristiriidassa Ruotsin puolueettomuuspolitiikan kanssa, vaan että ne voivat johtaa ikäviin selkkauksiin Ruotsin ja Neuvostoliiton välisissä suhteissa."

Samana päivänä, tammikuun 5:ntenä, jätti Neuvostoliiton täysivaltainen edustaja Norjassa, toveri Plotnikov, samaten Neuvostohallituksen nimessä lausunnon Norjan ulkoasiain

ministerille herra Kohtille. Tässä lausunnossa sanottiin:

"Viime aikoina ovat jotkut hallitukselle läheiset piirit Norjassa sekä Norjan lehdistö käyneet hillitöntä Neuvostoliiton vastaista kamppailua, joka ei voi saada aikaan muuta kuin vahinkoa ja selkkauksia Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton ja Norjan välisissä suhteissa."

Edelleen huomautettiin täysivaltaisen edustajan lausunnossa, että paitsi suoranaisia kehoituksia sotaan Neuvostoliittoa vastaan esiintyy Norjan lehdistössä vaatimuksia, että Norjan hallitus antaisi sotilaallista apua Rydin-Tannerin hallitukselle Neuvostoliittoa vastaan. Eräät viralliset henkilöt, kuten hra Hambro, stortingin puhemies, kapteeni-kenraali Örflykt y. m. edistävät tätä kamppailua ja ottavat siihen aktiivisesti osaa. Norjassa järjestetään avoimesti värväyskomiteoita sodan lietsomiseksi Suomen alueella Neuvostoliittoa vastaan. On tietoja siitä, että Suomea varten muodostetaan erikoista Oslo-valtioiden "vapaaehtoisten" divisioonaa. Samaan aikaan tapahtuu Norjan viranomaisten suojeluksen alla Rydin-Tannerin hallituksen aseilla varustamista Norjasta ja Norjan kautta kuljetetaan Suomeen erilaisia sotavarusteita. Neuvostoliiton täysivaltaisen edustajan lausunto Norjan ulkoasiain ministerille päättyi seuraaviin sanoihin:

Neuvostoliiton hallitus kiinnittää Norjan hallituksen huomiota ylläesitettyihin tosiasioihin ja Norjan viranomaisten Neuvostoliittoa vastaan tähdättyihin toimenpiteisiin. Neuvostoliiton hallitus pitää välttämättömänä viipymättä ilmoittaa Norjan hallitukselle, että mainitut Norjan viranomaisten toimenpiteet ovat räikeässä ristiriidassa Norjan hallituksen julistaman puolueettomuuspolitiikan kanssa ja voivat sitäpaitsi johtaa ikäviin selkkauksiin ja saattaa aikaan häiriötä Neuvostoliiton ja Norjan välisissä normaalisissa suhteissa."

Tammikuun 6 päivänä jätti Norjan ulkoasiain ministeri hra Koht Neuvostoliiton täysivaltaiselle edustajalle Norjassa, toveri Plotnikoville, Norjan hallituksen vastauksen.

Vastauksessaan osoittaa Norjan hallitus, että sitä vastaan esitetyt syytökset puolueettomuuden loukkaamisesta perustuvat väriin tietoihin. Norjan lehdistössä esiintyneet lausunnot Neuvostoliittoa vastaan ovat lähtöisin yksityisiltä henkilöiltä eivätkä ole vastuunalaisten piirien hyväksymiä. Mitä tulee värväyskomiteoiden järjestämiseen Norjassa, ei Norjan hallitus anna niille mitään apua. Värväys ulkomaisen valtion sotapalvelukseen on Norjassa kielletty lailla eikä sitä sen vuoksi tulla sallimaan. Norjan viranomaiset eivät myöskään edistä aseiden tai sota tarpeiden lähetystä Suomeen. Jos yksityiset henkilöt menevät vapaaehtoisesti ulkomaille ottaakseen osaa sotaan, ei se Norjan hallituksen mielestä ole puolueettomuuden loukkaamista. Aseidenkaan kuljetus Norjan kautta ei ole kansainvälisen oikeuden vastaista. Kuitenkaan ei, mikäli Norjan hallitukselle on tunnettua, tähän mennessä Norjan kautta ole tapahtunut sotatarpeiden kuljetusta Suomeen, ja osittaista tuollaisten varusteiden vientiä Norjasta tapahtuu vain aivan mitättömässä määrässä.

Norjan hallituksen vastaus päättyy vakuutukseen, että se "on tähän saakka säilyttänyt ja aikoo vastaisuudessakin säilyttää julistamansa puolueettomuuden sotaan nähden ulkomaisissa valtioissa. Norjan hallitus lausuu toivomuksen, että ystävälliset suhteet Neuvostoliiton ja Norjan välillä tulevat vastaisuudessakin säilymään."

Tammikuun 10 päivänä antoi vastauksensa Neuvostoliiton täysivaltaisen edustajan lausuntoon myöskin Ruotsin ulkoasiain ministeri hra Günther.

Vastauksessaan lausuu Ruotsin hallitus, että Ruotsin kansa tuntee Suomea kohtaan palavaa myötätuntoa, joka saa ilmauksenpa. lehdistössä. Ruotsin perustuslaki asettaa kuitenkin esteitä lehdistölle annetun vapauden rikkomiselle — erikoisesti ulkomaisten valtioiden ja niiden edustajien loukkaamiselle. Ruotsin hallituksen mielipiteen mukaan ei sen kanta lehdistön suhteen eivätkä sen toimenpiteet millään muullakaan, alalla anna Neuvostoliitolle aiheita syytöksiin Ruotsia vastaan. Esitetyt syytökset perustuvat pääasiassa epätarkkoihin tietoihin. Erikoisesti eivät vastaa tosiasioita ne väitteet, jotka koskevat ruotsalaisten vapaaehtoisten värväystä. Vapaaehtoisten värväys tapahtuu pelkästään yksityisestä

alotteesta, eikä niiden lukumäärä vastaa Neuvostohallituksen esittämiä numeroita. Ruotsin valtaelimet eivät anna apuaan vapaaehtoisten värväyksessä eivätkä Ruotsin palveluksessa olevat upseerit ja sotilaat osallistu vapaaehtoisina Suomen sotaan.

Erilaisten Ruotsista vientitavarana tai muista maista kauttakulikutavarana vietyjen esineiden kuljetus Suomeen ei voi antaa aihetta vastaväitteisiin. Ruotsi pyrkii säilyttämään kauppasuhteensa muihin maihin. Suomi voi tuottaa Ruotsista tai hankkia itselleen Ruotsin kautta kauttakulikutavarana erilaisia tavaroita, joilla on Suomessa kysyntää. Ruotsin hallitus ei pidä mahdollisena muuttaa tällaista asiaintilaa eikä vaikeuttaa kauppavaihtoa Ruotsin ja Suomen välillä.

Ruotsin hallituksen vastaus päättyi sellaisen toivomuksen esittämiseen, että "ylläesitettyt näkökohdat tulevat poistamaan ne väärinkäsitykset, jotka ovat voineet syntyä Ruotsin ja Neuvostoliiton välillä ja tulevat osoittamaan Neuvostoliiton hallitukselle, että ei ole olemassa perusteita syytöksiin Ruotsin hallitusta vastaan. Ruotsin hallitus ei harjoita hyökkäyspolitiikkaa Neuvostoliittoa vastaan ja haluaa välttää kaikenlaisia väärinkäsityksiä Neuvostoliiton ja Ruotsin välisissä keskinäisissä suhteissa."

Norjan ja erikoisesti Ruotsin hallituksen antamaa vastausta Neuvostohallituksen esitykseen ei voida tunnustaa täysin tyydyttäväksi. Norjan ja Ruotsin hallitukset eivät kiellä kaikkia tosiasioita, jotka todistavat niiden loukanneen puolueettomuuspolitiikkaa. Tällaisessa Ruotsin ja Norjan hallitusten kannassa piilee vaara. Se on todistuksena siitä, että Ruotsin ja Norjan hallitukset eivät osoita tarpeellista vastarintaa niiden valtojen vaikutukselle, jotka pyrkivät vetämään Ruotsin ja Norjan sotaan Neuvostoliittoa vastaan.

Lähde: [NKP:n keskuskomitean korkein puoluekoulu.] SNTL:n ulkopoliittika. Dokumenttikokoelma. Osa 4. N:o 385. Moskova, 1946. — Venäjän Federaation ulkoministeriö. Ulkopoliitiikan dokumentteja. 1939. XII:2. N:o 17. Moskova, 1992. — Käännös: "Kansan valta", Kuusisen hallituksen rintamalehti n:o 6, 17.1.1940